

СТАНОВИЩЕ

**от проф. д. ик. н. Виржиния Иванова Желязкова от
Висшето училище по застраховане и финанси - София**

относно материалите във връзка с обявен конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика (Финансово отчитане и анализ на финансови инструменти-иновативни методи на обучение по счетоводство и финанси – на български и английски език), обявен в ДВ, бр. 35/18.04.2023 г.

1. Общо описание на представените материали

Със заповед Заповед РД 38-272/25.05.2023 на Ректора на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура по конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ по професионално направление 3.8. Икономика (Финансово отчитане и анализ на финансови инструменти-иновативни методи на обучение по счетоводство и финанси – на български и английски език), обявен в ДВ, бр. 35/18.04.2023 г. Единствен кандидат в конкурса се явява доц. д-р Надя Георгиева Велинова-Соколова.

За целите на процедурата доц. Велинова-Соколова е представила комплект от материали, състоящ се от:

1. Автобиография;
2. Диплома за висше образование и приложението към нея;
3. Диплома за образователна и научна степен „доктор“;
4. Диплома за академичната длъжност „доцент“;
6. Удостоверение за трудов стаж по специалността;
7. Документи, доказващи изпълнението на изискванията по чл. 115, ал. 1, т. 2

(служебни бележки и удостоверения от работодател, ръководител на проект, финансираща организация или възложител на проект, референции и отзиви, награди и други подходящи доказателства по преценка на кандидата);

8. Медицинско свидетелство, удостоверяващо психичното и физическото здраве;

9. Свидетелство за съдимост, удостоверяващо липсата на наложено наказание „лишаване от право да се упражнява определена професия или дейност“;

10. Списък на публикации, изобретения и други научно-приложни резултати;

12. Справка по образец за изпълнение на минималните национални изисквания за съответната научна област и допълнителните изисквания на СУ „Св. Климент Охридски“, към която се прилагат необходимите доказателства (в случаите на чл. 115, ал. 1, т. 5 а) и б);

13. Справка за цитиранията с пълно библиографско описание на цитираните и цитиращите публикации;

14. Справка за оригиналните научни приноси;

15. Справка за показателите по чл. 122, ал. 2 с подходящи доказателства (с опис и приложения);

16. Научни трудове, представени за участие в конкурса;

17. Резюмета на рецензираните публикации;

18. Копие от обявата в Държавен вестник.

За целите на конкурса кандидатът е приложила информация за следните научни публикации, учебници и учебни помагала:

- една монография;
- една самостоятелна студия на основата на дисертационния ѝ труд за присъждане на ОНС „доктор“;
- 5 други студии, от които 1 в съавторство;
- 23 статии, от които 2 в съавторство;
- един самостоятелен учебник и
- три учебни помагала в съавторство.

Отделно от справката за цитиранията и участието в академични проекти е видна разпознаваемостта и ангажираността на кандидата.

От приложената справка за изпълнение на минималните национални изисквания, заложи в Закона за развитие на академичния състав на Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото прилагане е видно, че кандидатът изпълнява и надминава тези изисквания. Към момента на изготвяне на настоящото становище няма информация, която да поставя под съмнение автентичността на трудовете на кандидата по конкурса.

3. Характеристика и оценка на научните публикации на кандидата

Представените за разглеждане научни публикации във връзка с настоящата процедура изграждат образа на кандидата доц. Велинова-Соколова като изследовател с разнообразни интереси и задълбочен поглед над редица значими проблеми както на съвременните финанси и счетоводство, така и на преподаването във висшето образование.

Монографичният ѝ труд е посветен на т. нар. Образование 4.0 и иновативните подходи в преподаването. Трудът е разработен на английски език и това създава много добри предпоставки за постигане на по-висока разпознаваемост и цитируемост на автора в международен план. В монографията си доц. Велинова-Соколова разглежда редица „горещи“ теми на съвременното преподаване, особено в условията на пандемията от COVID-19 и последващите променени нагласи и очаквания за методите на преподаване както от страна на студентите, така и от страна на преподавателите. Авторът анализира прилагането на метода на „обърнатата класна стая“ – подход, който днес се смята за иновативен, макар че е стар колкото съществуването на образованието изобщо, и който в съвременните условия е преоткрит. Доц. Велинова-Соколова мотивира с конкретни идеи и предложение концепцията за необходимостта от модернизиране на висшето образование, като предлага работещи решения в тази посока. Това е основният принос на нейния изключително полезен и навременен труд.

Останалите публикации, с които кандидатът участва в конкурса, също се отличават с актуалност и практическа приложимост на резултатите. В част от тях тя доразвива идеи, представени в монографията си, като дигитализацията във висшето образование, какви техники трябва да се прилагат конкретно в съвременното обучение по счетоводство и финанси и др. Доц. Велинова-Соколова също така посвещава редица от своите статии и студии на въпроси, свързани с управлението на финансите и на риска в контекста на новите нормативни инициативи, като МСФО 9, МСФО 15, 16, 17, управлението на финансовите рискове особено чрез прилагане на деривативни инструменти, Платежоспособност II и приложението ѝ в застрахователния сектор и други.

Кандидатът е автор на един самостоятелен учебник, посветен на управлението на риска в небанковите финансови институции, както и на три учебни помагала по счетоводство в съавторство.

От това, че кандидатът има публикации в съавторство проличава нейната способност да работи с колеги-изследователи, което добавя стойност към нейните научни търсения.

От автобиографията на кандидата, както и от документите, отразяващи академичната ѝ ангажираност, прави впечатление дългогодишния ѝ опит като преподавател във водещи университети в страната – СУ „Св. Климент Охридски“ и УНСС. Това безспорно е допринесло за натрупването на задълбочени познания в областта на преподаването, на методи и техники, които са я формирали не само като модерен преподавател, но и като учен.

Отделно от това, дългогодишната ѝ практика в Комисията за финансов надзор на ръководни длъжности и във финансовата сфера изобщо е изиграла съществена роля за открояването на силна практическа насоченост на всички трудове на кандидата и за това тя да се отличава като ерудиран преподавател, свързващ тясно теорията и практиката в областта на счетоводството и финансите.

4. Приноси и значимост на научните публикации на кандидата за науката и практиката

В резултат от анализ на научната продукция на доц. Велинова-Соколова може да се обобща, че приносите ѝ са предимно с научно-приложен характер и могат да се разграничат в три области: преподаване във висшето образование, финанси и счетоводство.

Така в монографичния труд кандидатът предлага поредица от конкретни практически решения за това как образованието по икономика във висшите училища да се модернизира чрез прилагане на „обърнатата класна стая“ и различни дигитални решения. В областта на счетоводството кандидатът дава своето тълкувание на важни международни счетоводни и други (Платежоспособност II) стандарти от гледна точка на това как следва да се прилагат те на практика. И накрая, но не на последно място, тя анализира някои значими съвременни въпроси на финансовото управление, каквито са риска в небанковите финансови институции, зелената икономика и новата реалност, която тя носи, използването на деривативни инструменти и други.

8. Критични забележки и препоръки

Нямам критични забележки към научните трудове на кандидата, считам, че те представляват интересни и полезни съвременни трудове със значима научна и приложна стойност. По отношение на оформлението на материалите, бих препоръчала една по-прецизна подредба и категоризиране на отделните публикации според категориите на ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане, това би улеснила журито в работата му.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Трудовете на кандидата по настоящата процедура за заемането на академичната длъжност „професор“ съдържат научни и научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ.

Поради гореизложеното, давам своята положителна оценка за представените от кандидата доц. д-р Надя Георгиева Велинова-Соколова, постигнати резултати и приноси, и гласувам „ЗА“ заемането от нея на академичната длъжност „професор“ в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; Професионално направление 3. 8. Икономика (Финансово отчитане и анализ на финансови инструменти-иновативни методи на обучение по счетоводство и финанси – на български и английски език) в Стопанския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“.

9.08.2023 г.

Рецензент:

(проф. д. ик. н. Виржиния Желязкова)